

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z wniosku M. S. i J. S.
przy uczestnictwie G. S.A. w W.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w J.
z dnia 26 stycznia 2016 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odrzuca skargę kasacyjną wnioskodawczyni M. S.,**
- 2) odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej wnioskodawcy J. S.;**
- 3) zasądza od wnioskodawców na rzecz uczestnika kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, iż skarga kasacyjna złożona bez uprzedniego wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, podlega odrzuceniu, jako niedopuszczalna z innych przyczyn (art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.). Wynika to z faktu, iż zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną wnosi się w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. Według zaś art. 387 § 3 k.p.c. orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się tej stronie, która w terminie tygodniowym od

ogłoszenia sentencji zażądała doręczenia. Jeżeli strona nie zażądała skutecznie doręczenia jej orzeczenia wraz z uzasadnieniem, termin do wniesienia skargi kasacyjnej w ogóle nie rozpoczyna biegu i jej wniesienie nie jest dopuszczalne (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I UZ 38/12, niepubl., z dnia 26 kwietnia 2001 r., II CZ 146/00, OSNC 2001, nr 12, poz. 180, z dnia 2 marca 2006 r., I CZ 9/06, niepubl., z dnia 28 marca 2007 r., III CSK 66/07, niepubl., z dnia 24 sierpnia 2007 r., I CZ 94/07, niepubl., z dnia 24 lutego 2012 r., I CSK 452/11, niepubl.). Wnioskodawczyni M. S. nie złożyła wniosku o doręczenie postanowienia Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem i wniosku takiego w jej imieniu nie złożył również reprezentujący ją przed sądami obu instancji adwokat Ł. C.. Wniosek taki złożył jedynie wnioskodawca J. S. (k. 1623) i to na skutek tego właśnie wniosku doszło do doręczenia pełnomocnikowi obu wnioskodawców orzeczenia Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem. Z przytoczonych względów skarga kasacyjna wnioskodawczyni, podlegała odrzuceniu, jako niedopuszczalna (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Nie w każdej, zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Natomiast skarżący przedstawiając, jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na jej oczywistą zasadność z uwagi na naruszenie prawa materialnego art. 305²§2 k.c. przez pominięcie odszkodowania za utratę wartości nieruchomości będące składnikiem „odpowiedniego wynagrodzenia”.

Skonfrontowanie rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona w ustalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego rozumieniu tego pojęcia. Z uzasadnienia wniosku nie wynika, by sposób określenia przez Sąd Okręgowy „odpowiedniego wynagrodzenia”, był rażąco sprzeczny z kryteriami jego ustalania wynikającego z orzecznictwa Sądu Najwyższego, akcentującego, potrzebę jego indywidualizacji, stosownie do doniosłych dla jego określenia okoliczności konkretnego przypadku (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 kwietnia 2012 r., II CSK 410/11, niepubl.; z dnia 9 października 2013 r., V CSK 491/12, niepubl.; z dnia 8 lutego 2013 r., IV CSK 317/12, niepubl. oraz z dnia 27 lutego 2013 r., I CSK 440/12, niepubl. i z dnia 20 września 2012 r., IV CSK 56/12 i orzeczenia przywołane w ich uzasadnieniu; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2010 r., II CSK 444/09, niepubl.).

Ubocznie zauważenia wymaga, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, iż szkody spowodowane wykonywaniem przez organy samorządu terytorialnego zgodnego z prawem władztwa planistycznego podlegające kompensacji zgodnie z art. 36, art. 58 ust. 2 czy 63 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu przestrzennym (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 778, ze zm.), nie podlegają wyrównaniu w związku z określeniem wynagrodzenia za obciążenie nieruchomości służebnością przesytu, na podstawie art. 305²§1 k.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2015 r., III CZP 88/15, Biul. SN 2015/12/10 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2014 r., III CSK 161/13, OSNC 2015 r., nr 4, poz. 45).

W konsekwencji argumentacja przytoczona we wniosku nie wykazuje tezy, iż zaskarżone orzeczenie stanowi konsekwencję kardynalnych błędów w zakresie wykładni prawa, których efektem jest orzeczenie oczywiście wadliwe, w ustalonym przez sąd drugiej instancji i wiążącym Sąd Najwyższy stanie faktycznym (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej wnioskodawcy do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.) o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c., 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 i § 5 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

jw